

תבחינים לתקצוב מוסדות המכשירים עו"ה: מכללות אקדמיות לחינוך ומוסדות אקדמאים (אוניברסיטאות ומכללות המוכרות על ידי המל"ג) שיש בהם הכשרה להוראה, עבור דגמי התנסות קלינית בהוראה לשם חיזוק ההכשרה להוראה, בשנה"ל תשפ"ה ואילך

תקנה תקציבית: 68-01-05 מרכז קרנות 200035305

תוכן עניינים

1. רקע כללי

2. מטרות ועקרונות היסוד של דגמי ההתנסות הקלינית

3. תנאי סף להשתתפות בהפעלת דגמי ההתנסות

3.א. מוסדות אקדמיים המתאימים להשתתף בהפעלת דגמי ההתנסות

3.ב. אוכלוסיית היעד של דגמי אקדמיה-כיתה

3.ג. בעלי תפקידים המובילים את ההתנסות הקלינית במוסד המכשיר

3.ד. בעלי תפקידים המלווים את ההתנסות הקלינית במוסד החינוכי

4. הדגמים המוצעים

4.א. דגם "אקדמיה-כיתה"

מבנה דגם "אקדמיה-כיתה"

תקצוב דגם "אקדמיה-כיתה"

"אקדמיה-כיתה" בצירוף קורסי תפ"ר

תקצוב דגם "אקדמיה-כיתה" בצירוף קורסי תפ"ר

4.ב. דגם "קהילת אקדמיה-כיתה"

מבנה דגם "קהילת אקדמיה-כיתה"

תקצוב דגם "קהילת אקדמיה-כיתה"

4.ג. דגם "אשכולות אקדמיה"

מבנה דגם "אשכולות אקדמיה"

תקצוב דגם "אשכולות אקדמיה"

4.ד. דגם מוסבים להוראה (פיילוט לאוניברסיטאות)

מבנה דגם מוסבים להוראה – "קהילת מוסבים"

תקצוב דגם מוסבים להוראה

4.ה. התנסות קלינית בפיילוט - תעודת הוראה בתחום דעת אחד

מבנה ההתנסות הקלינית בפיילוט

תקצוב התנסות קלינית לשנה א' בפיילוט

4.ו. דגם ייחודי (וריאציה חדשה)

דגם ייחודי – הסבר כללי

5. תבחיני החובה לתהליכים לפיתוח מקצועי לסגל המכשיר

מעגלי למידה

קהילות "אקדמיה-כיתה"

מעבדות שינוי (מעבדות ארציות ומעבדות "ספירלה")

6. הבהרות והנחיות להקצאת תקציב למוסד המכשיר

1. רקע כללי

הוראה נמנית על הפרופסיות החשובות והמשפיעות ביותר על עיצוב דמותו של דור העתיד. ולפיכך על הכשרת עובדי ההוראה להיות איכותית, רלוונטית ומשמעותית. בספרות המחקר העוסקת בהכשרת מורים ומורות, עולה בשנים האחרונות ההכרה, שלהתנסות המעשית-הקלינית בהכשרה להוראה השפעה גדולה ביותר על יכולותיהם של המורים החדשים ועל מידת התמדתם במערכת החינוך.

הכרה זו מוצאת ביטוי גם במתווה ודמני ענבר (2020). "ההתנסות בהוראה" ב"תהליך קליני מודרך ומבוקר", כך על-פי המתווה, "מהווה את גולת הכותרת של ההכשרה להוראה, מאחר והיא משלבת בין רכיבי לימודים מתחומי הדיסציפלינה/ות, החינוך והפדגוגיה, בין תכני הקורסים העיוניים להכשרה הקלינית בשדה". בהתאם לכך, החידוש במתווה הוא ב"הרחבה ובמתן דגש רב להכשרה הקלינית המשלבת רכיבי תאוריה, דיסציפלינה והתנסות באקדמיה ובשדה החינוכי". היקף ההכשרה הקלינית שהוגדר הוא **לכל הפחות 18 ש"ש** בתוכניות לקראת תואר ראשון משולב תעודת הוראה במסלולים: על-יסודי, יסודי, גיל רך, רב גילאי (לרשימת יוצאים מהכלל, עיינו בעמוד 17 במתווה). במתכונת החדשה ללימודי חינוך והוראה, תעודת הוראה בתחום דעת אחד (פיילוט) היקף ההכשרה הקלינית שהוגדר הוא 12 ש"ש.

מהמתווה נובעים שלושה יישומים עיקריים:

- א. הרחבה משמעותית של היקף ההתנסות הקלינית.
- ב. עיגון דגמי התנסות קלינית בשדה באמצעות גיבוש מדיניות סדורה, המשלבת בין רכיבי תאוריה, דיסציפלינה והתנסות באקדמיה ובשדה החינוכי.
- ג. הסדרת תהליך הליווי הקליני ופיתוח כלים בהתאם

2. מטרות ועקרונות היסוד של דגמי ההתנסות הקלינית

המטרה המרכזית:

העמקת השותפות בין המוסדות האקדמיים להכשרת מורים לבין מוסדות החינוך (בתי ספר וגני ילדים), באופן שיקדם את האיכות של תהליכי ההכשרה, הקליטה, הלמידה וההוראה.

מטרות משנה:

1. טיוב הכשרת פרחי ההוראה באמצעות הרחבת ההתנסות הקלינית בשדה והעמקתה.
2. העמקת הקשר בין הפרקטיקה לבין התאוריה במהלך ההכשרה להוראה.
3. עידוד חדשנות בהוראה ובלמידה באמצעות פיתוח מקצועי מתמשך של המורות והגננות המכשירות.
4. צמצום נשירת מורות וגננות בשנים הראשונות לעבודתן ועידודן להתמיד בהוראה.
5. ביסוס שותפות בין מוסדות אקדמיים לבין מערכת החינוך על כלל יעדיה ומסגרותיה.
6. פיתוח רצף פדגוגי בין מוסדות אקדמיים להכשרת מורים לבין בתי ספר וגני ילדים.
7. מיצוב מעמד ההוראה כעיסוק פרקטי-רפלקטיבי, המחייב למידה מתמשכת לאורך הקריירה.

כפועל יוצא מן המטרות שהוצגו, נגזרו עקרונות היסוד של דגמי ההתנסות הקלינית:

1. התנסות קלינית מורחבת בהוראה של סטודנטים בבתי הספר ובגנים (יומיים בשבוע), לאורך כל שנת הלימודים בבתי הספר כדי לחוות את חוויית שנת הלימודים במוסדות החינוך בשלמותה.
2. ליווי אישי של כל סטודנט להוראה באמצעות מובילה אקדמית פדגוגית מהמוסד המכשיר ומורה/גננת מכשירה מהמוסד החינוכי.
3. פיתוח מקצועי לסגל ההוראה כסגל מכשיר סטודנטים על ידי המוסד המכשיר.

3. תנאי סף להשתתפות בכל דגמי ההתנסות הקלינית

3.א. מוסדות אקדמיים המתאימים להשתתף בהפעלת הדגמים

1. המוסד המכשיר הוא מכללה אקדמית או אוניברסיטה המקיימת תוכנית להכשרת עו"ה באישור המועצה להשכלה גבוהה (המל"ג).
2. הסטודנטים העתידים להשתלב בדגמים השונים יוכשרו בכל דגם בהתאם לתבחינים המפורטים כדלקמן.
3. הסטודנטים עבורם ניתן לבקש את התוכנית לומדים בשנים א, ב או ג (שנה ג' מאושרת רק במתווה הארבע שנת) ובהיקף של לפחות 80% מהתוכנית המלאה בשנת הלימודים.
4. ההתנסות בדגמים השונים תתקיים לאורך כל שנת הלימודים של מוסדות החינוך.
5. מוסד מכשיר שייקח חלק באחד הדגמים יקים בשיתוף המחוז צוות היגוי ותמיכה. צוות ההיגוי יתכנס לפחות שלוש פעמים בשנה. הצוות יכלול: מפקחות ובעלי תפקידים מהמחוז ומהמטה, ממונה על ההתנסות מהמוסד המכשיר, מובילות אקדמיות פדגוגיות (מדריכות פדגוגיות), ונציגי מרכזי פסג"ה. מטרות צוות ההיגוי יהיו: א. התבוננות על התנהלות תוכנית אקדמיה-כיתה במהלך השנה לצורך סיוע בדיוק יישום התוכנית בביה"ס ובסיוע הקשור בה. ב. הידוק שותפויות בין ביה"ס, המוסד האקדמי והמחוז באמצעות שיח משותף/ביקור בביה"ס במהלך השנה. ג. שיתוף בחוויות והצגת עדויות לעשייה המתבצעת ברמה הכיתתית, השכבתית, הבית ספרית והקהילתית.
6. המוסד המכשיר קיבל את אישור מנהל המחוז, או מי מטעמו, לשיבוץ הסטודנטים בבתי הספר.
7. המוסד המכשיר מתחייב לקיים פיתוח מקצועי העוסק בתהליך חניכה והכשרה לכל המורות והגננות המכשירות. להרחבה על הפיתוח המקצועי, ראו פרק 6 כדלהלן.
8. יום למידה של התנסות בהוראה בכל אחד מהדגמים פירושו לפחות 6 שעות אקדמיות במוסד החינוכי. במתווה הפיילוט התלת שנת יום למידה הינו לפחות 4 שעות אקדמיות במוסד החינוכי (באם מחלקים את המודל ל3 ימי התנסות)

3.ב. אוכלוסיית היעד של ההתנסות הקלינית בדגמים השונים

- כלל הדגמים מיועדים לסטודנטים המתכשרים להוראה, המשתייכים לאחת מהקבוצות הבאות:
1. סטודנטים באוניברסיטאות הלומדים לקראת קבלת תעודת הוראה, בשנת הלימודים בה מתקיימת ההתנסות המעשית.
  2. סטודנטים סדירים במכללות האקדמיות לחינוך הלומדים בשנים א, ב או ג (שנה ג' מאושרת רק עבור סטודנטים במתווה הארבע שנת).

3. סטודנטים בעלי תואר אקדמי הלומדים במכללות האקדמיות לחינוך לקראת קבלת תעודת הוראה, בשנת ההתנסות המעשית.
4. סטודנטים בעלי תואר אקדמי המתכשרים להוראה בתוכנית M.Teach, בשנה הראשונה ללימודיהם, ובתנאי שעמדו בתנאי הקבלה ללימודים בתוכנית ה-M.Teach.
5. על מנת לשלב סטודנטים מהחוגים לחינוך מיוחד, על המוסד המכשיר להציג את אופן שילובם בבתי הספר ובגנים, בהתייחסות לשאר הגורמים הפועלים באותו מרחב (סייעות, בנות שירות, ש"שים ועוד).

3.ג. בעלי תפקידים המלווים את ההתנסות הקלינית במוסד המכשיר

- **ממונה על ההתנסות בהוראה:** הממונה אחראית על יישום תוכנית ההכשרה הקלינית במוסד האקדמי. מתוקף כך היא תכנן את ההכשרה הקלינית, ותקבע ביחד עם בעלי תפקידים אחרים במוסד המכשיר, את דגמי ההתנסות שיופעלו על-ידי המוסד המכשיר. היא תבחר את בתי הספר והגנים להתנסות, תפעל לשיבוץ מיטבי של הסטודנטים בהם וחיבורם למורות ולגננות מכשירות במוסדות החינוך הנ"ל. באחריות הממונה להקים את צוות ההיגוי כאמור לעיל ולעמוד בקשר ובתיאום עם מחוזות המשרד. הממונה אחראית על הפיתוח המקצועי של המורות/הגננות המכשירות בתכנים העוסקים במיומנויות הדרכת הסטודנטים וההכשרה שלהם, ובנוסף לכך היא תוביל מהלכים של הכשרת המובילות האקדמיות הפדגוגיות (המדריכות הפדגוגיות) והתפתחותן המקצועית. הממונה מופקדת על הגשת דוח ביניים ודוח סיכום שנתי למשרד החינוך. הממונה תעמוד בקשר שוטף עם האגף להכשרה אקדמית במשרד החינוך, ותיקח חלק פעיל במפגשים שיתקיימו במהלך השנה.

- **מובילות אקדמיות פדגוגיות (מדריכות פדגוגיות):** למובילה האקדמית הפדגוגית תפקיד מרכזי בהכשרה הקלינית של הסטודנטים וטיב ההתנסות תלוי בה במידה רבה. המובילה האקדמית הפדגוגית מלווה ומנחה באורח שוטף את הסטודנטים מבחינה מקצועית ובין אישית. המובילה האקדמית הפדגוגית צופה בסטודנטים, נותנת להם משוב, תורמת לעיצוב זהותם המקצועית, נותנת מענה לקשיים אישיים, מעודדת יזמות ומעורבות בחיי בית הספר/הגן וכד'. הנחיית הסטודנטים תתבצע הן באופן פרטני, הן באופן קבוצתי. נוסף על כך, המובילה האקדמית הפדגוגית שותפה בבחירתן של המורות/הגננות המכשירות והיא אחראית, בשיתוף עם הממונה על ההתנסות בהוראה במוסד האקדמי, על הכשרתן ועל התפתחותן המקצועית. המובילה האקדמית הפדגוגית אמונה גם על הקמת "קהילות אקדמיה-כיתה" ועל ההובלה שלהן בשיתוף דמות מתוך המוסד החינוכי. למען הסר ספק, לא ניתן למלא תפקיד של מובילה אקדמית ומורה/גננת מכשירה של אותה הסטודנטית בעת ובעונה אחת.

אחראית מינהלית: האחראית המינהלית אחראית על הליווי והתפעול המינהלי של התוכנית, והיא תמונה מטעם הממונה על ההתנסות. האחראית תזין הנתונים אודות ההכשרה המעשית בממשקי הדיווח לפי שדות הדיווח.

3.ד. בעלי תפקידים המלווים את ההתנסות הקלינית במוסד החינוכי

- **מורות/גננות מכשירות:** מורות/גננות מכשירות חונכות 1-2 סטודנטים. המורות והגננות המכשירות שייבחרו יהיו בעלות ותק של 4 שנים בהוראה לפחות. בחירת המורות/הגננות תעשה על ידי המוסד החינוכי בשיתוף המובילה האקדמית. למען הסר ספק, לא ניתן למלא

תפקיד של מורה/גננת מכשירה של סטודנטית ומובילה אקדמית של אותה הסטודנטית בעת ובעונה אחת.

יובהר כי בעלות התפקיד במוסד החינוכי, הפועלות במסגרת תוכנית "אקדמיה כיתה" - שכן עבור התפקיד משולם על ידי המוסד האקדמי להכשרה להוראה. **ואין לראות בתפקיד זה חלק ממשרתן במוסד החינוכי.**

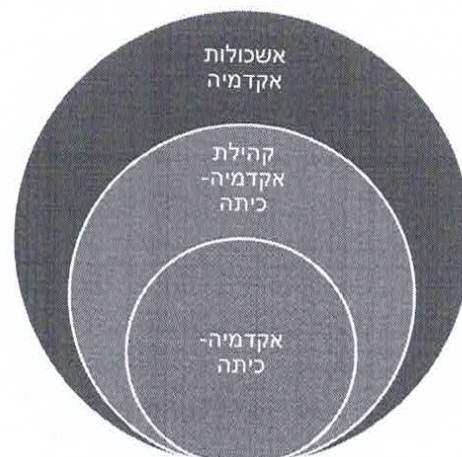
- **מקשרת מטעם המוסד החינוכי:** המקשרת מטעם המוסד החינוכי היא אשת הקשר עם המכללה לכל דבר ועניין הנוגע להתנסות הסטודנטים. היא אמונה על מערך ההתנסות הבית ספרי לאורך השנה, על השיבוצים בהתאם למערכת השעות, תיאומים (ימי עיון, השתלמויות, ימי הערכות) וכד'. המקשרת נותנת מענה ארגוני ואישי למורות המכשירות ולסטודנטים. המקשרת תקדיש שעה שבועית לטובת פגישות עם כלל הסטודנטים או פגישות אישיות.

בעל התפקיד (מורה מכשיר/מתאם בית ספרי) פעיל רק במסגרת תוכנית "אקדמיה כיתה" והוא משולם על ידי המוסד האקדמי להכשרה להוראה. עבודה זו אינה קשורה להוראה במוסד החינוכי.

4. הדגמים המוצעים

בשנת תשפ"ה, יתקיימו שלושה דגמים עיקריים של התנסות קלינית בהוראה במוסדות ההכשרה להוראה, המסודרים באופן היררכי מבחינת רוחב היריעה של פעילותם (מהצר ביותר ועד המקיף ביותר):

דגם 1 – "אקדמיה-כיתה"; דגם 2: "קהילת אקדמיה-כיתה"; דגם 3: "אשכולות אקדמיה" (פיילוט). הדגמים הם תוספתיים, במובן זה שכל דגם מכיל בתוכו את אלה הקודמים לו. דגם 2 מכיל את דגם 1, ודגם 3 מכיל את הדגמים 1 ו-2 (להמחשה ראו איור 1).

איור 1: דגמי אקדמיה-כיתה

להלן תיאור הדגשים והתבחינים עבור שלושת הדגמים:

4.א. דגם "אקדמיה-כיתה"

דגם "אקדמיה-כיתה" הוא הדגם המוכר משנים עברו. לפי דגם זה, תתקיים התנסות מורחבת בשנה השנייה ו/או השלישית ללימודים, שבמסגרתה הסטודנטים ישובצו להתנסות בכיתות במשך יומיים בשבוע בנוסף ל- 60 שעות גמישות (בחינוך העל יסודי אפשר לבצע את היקף השעות ביומיים בלבד). ההתנסות בפורמט זה מאפשרת כניסה הדרגתית ומבוקרת למערכת החינוך ושותפות בעשייה החינוכית בבתי הספר ובגנים כבר במהלך ההכשרה להוראה. במסגרת יישום דגם זה, המורות והגננות המכשירות בבית הספר יזכו לפיתוח מקצועי מטעם המוסד המכשיר. כמו כן, במערכת השבועית יוקצה זמן קבוע שבו יערך מפגש של הסטודנטית עם המורה המכשירה לצורך תכנון ורפלקציה.

ביישום דגם "אקדמיה-כיתה", יתקיימו התבחינים הבאים:

1. מינימום 3 סטודנטים בכל בית ספר.
2. כאמור, הסטודנטים המשובצים כמורים/ מורות/גננות נוספות במהלך יומיים + 60 שעות גמישות באותו מוסד חינוכי. אין לפצל את ההתנסות בין שני מוסדות חינוך שונים.
3. התשלום למורה/גננת מכשירה הוא כנגד התחייבות להקדשת שעה שבועית לעבודת הנחייה מסודרת עם הסטודנטים אותן היא חונכת, במשך השבוע, כולל קיום תהליך של תמיכה מקצועית ומשוב במהלך השנה ומשוב מסכם בסוף כל סמסטר.
4. המורות/הגננות בשנתן הראשונה/השנייה בתפקידן זה מחויבות להשתתף בפיתוח מקצועי שעוסק בהיבטים הנוגעים בהכשרת סטודנטים (ראו סעיף "מעגלי למידה" בפרק 6 להלן). ניתן להשתתף בפיילוט במסגרת קורס "מורים מכשירים-חונכים" כדי להעמיק את מיומנות החניכה.
5. המקשרת הבית ספרית תקדיש שעה שבועית לטובת פגישות עם כלל הסטודנטים או פגישות אישיות.
6. יוגשו דוח ביניים ודוח סיום שנה שיכללו נתונים, כמו גם סיכום אינטגרטיבי על התנהלות התוכנית. הסיכום יכלול תיאור של אתגרים שעלו, הזדמנויות, תובנות חדשות ורעיונות מעניינים שנלמדו על-ידי המובילות האקדמיות-פדגוגיות שמלוות את ההתנסות.

הרכיבים המתוקצבים בדגם "אקדמיה-כיתה":

הערות	עלות לשנה"ל	רכיב
לפי ערך שעת הוראה למכללה/ לאוניברסיטה. תוספת 2 ש"ש למובילה האקדמית במוסד המכשיר, לכל קבוצה של 10 סטודנטים המשתתפים בתוכנית, לפי ערך שעת הוראה למכללה/ לאוניברסיטה. החישוב הוא על פי 0.2 ש"ש לכל סטודנט המשתתף בתוכנית. תקצוב קבוצות שמספרן נמוך או גבוה מ-10 סטודנטים, יחושב עפ"י התחשיב של 0.2 ש"ש ללומד.	0.2 ש"ש לסטודנט	תגבור הדרכה פדגוגית
	250 ₪ לסטודנט	אחראית מינהלית

מורה/גננת מכשירה	6,000 ₪ לסטודנט (עלות מעביד)	עד שני סטודנטים, השכר כולל עלות מעביד. אם המוסד המכשיר נאלץ לפצל את שעות ההתנסות של הסטודנט בין שתי דיסציפלינות, ההתנסות חייבת להתקיים באותו מוסד חינוכי, כל מורה מכשירה תתקצב בסך 3000 ₪ לשנה לסטודנט. בעבור תשלום זה תידרש כל מורה מכשירה לפגוש את הסטודנט למפגש חניכה בהיקף של שעה אחת לפחות במערכת השעות
מקשרת בית ספרית	500 ₪ לסטודנט	המקשרת הבית ספרית תקדיש שעה שבועית לטובת פגישות עם כלל הסטודנטים או פגישות אישיות. תמונה מקשרת רק אם ישנם לפחות 5 סטודנטים בבית הספר. מנהלת ביה"ס מנועה מלמלא תפקיד זה.
פיתוח מקצועי	250 ₪ לסטודנט	30 שעות שיינתנו על ידי המוסד המכשיר לקבוצה של 10 מורות ומעלה (מעגלי למידה). במידת הצורך ובתיאום עם הממונה על ההתנסות באגף הכשרה אקדמית ניתן להשתמש בתקציב לטובת מימון השתתפות במעבדות הארציות והתוך מוסדיות או לטובת פעילות מטעם בית הספר המכשיר

אקדמיה כיתה – בצירוף קורסי תפ"ר

אקדמיה-כיתה בצירוף קורסי תפ"ר (תאוריה-פרקטיקה). קורס תפ"ר הוא קורס תיאורטי במקורו (פדגוגי או דיסציפלינרי) שיהיה בו, לאחר שייבנה מחדש, חיבור בין התאוריה למעשה.

קהל היעד: הכשרה שכיום יש בה יום התנסות אחד, ומעוניינים להרחיב את ההתנסות הקלינית למסגרת דגם אקדמיה-כיתה ליומיים באופן שיהיה יום התנסות מלא במתכונת רגילה ויום התנסות מלא נוסף המורכב מ-3 קורסי תפ"ר (או קורס תפ"ר מרוכז).

רכיבי קורס התפ"ר הם:

- **רכיב תיאורטי** (20% מן הקורס) – רכיב זה כולל מפגשי למידה עם המרצה (סינכרוניים או א-סינכרוניים).
- **רכיב התנסותי** (80% מן הקורס) - רכיב זה ישמש לתרגול ולביצוע מטלות יישומיות בזיקה לקורס על-פי הנחיית המרצה. ההתנסויות יהיו באחריות המרצה מהמוסד המכשיר ובליווי שלו, והן לא בהכרח יתרחשו בכיתה של מורה המכשירה. המרצה יידרש, כחלק מכך, לבקר במוסדות החינוכיים בהם מתנסים חלק מהסטודנטים בקורס.

ביישום דגם "אקדמיה-כיתה" בצירוף קורסי תפ"ר, חייבים להתקיים התבחינים הבאים:

1. מינימום 3 סטודנטים בכל בית ספר.

2. יש לציין במסגרת המענה לקול הקורא את שמות הקורסים ואת השינוי המוצע בהם, על פי הקריטריונים לקורסי תפ"ר והעקרונות כפי שיפורסמו במסמך נפרד.
3. הסטודנטים משובצים כמורים/גננות נוספות במהלך יומיים + 60 שעות גמישות באותו מוסד חינוכי. (בחינוך העל יסודי, אם הסטודנטים נוכחים ביום לימודים ארוך, אפשר למלא את מכסת השעות ביומיים בלבד).
4. התשלום למורה/גננת מכשירה הוא כנגד התחייבות להקדשת שעה שבועית לעבודת הנחייה ממוסדת עם הסטודנטים אותם היא חונכת, במשך השבוע, כולל קיום תהליך מקצועי של תמיכה מקצועית ומשוב במהלך השנה ומשוב מסכם בסוף כל סמסטר.
5. המורות/הגננות המכשירות בתפקידן זה מחויבות להשתתף בפיתוח מקצועי שרלוונטי לתפקידן כמכשירות (ראו סעיף "מעגלי למידה" בפרק 6 להלן). ניתן להשתתף בפעילות במסגרת קורס "מורים מכשירים-חונכים" כדי להעמיק את מיומנות הנחיכה.
6. לפחות 80% ממפגשי הקורס יתקיימו בתוך המוסד החינוכי, באמצעות התנסות (לא הוראה פרונטלית של הקורס).
7. המרצים בקורס מחויבים לבקר במוסדות החינוכיים בהם פועלים הסטודנטים במהלך הימים המוקדשים לקורס התפ"ר
8. המובילות האקדמיות-פדגוגיות מנחות את הסטודנטים והמורות המכשירות ופועלות במשותף עם המרצים לתיאום והפעלת קורסי התפ"ר במוסדות החינוך
9. יוגשו דוח ביניים ודוח סיום שנה שיכללו נתונים כמו גם סיכום אינטגרטיבי על התנהלות התוכנית. הסיכום יכלול תיאור של אתגרים שעלו, הזדמנויות, תובנות חדשות ורעיונות מעניינים שנלמדו על-ידי המובילות האקדמיות שמלוות את ההתנסות.

הרכיבים המתוקצבים בדגם קורסי תפ"ר:

הערות	עלות לשנה"ל	רכיב
לפי ערך שעת הוראה למכללה/ לאוניברסיטה. תוספת למובילה האקדמית במוסד המכשיר, לכל קבוצה של 10 סטודנטים המשתתפים בתוכנית, לפי ערך שעת הוראה למכללה/ לאוניברסיטה. החישוב הוא על פי 0.1 ש"ש לכל סטודנט המשתתף בתוכנית. תקצוב קבוצות שמספרן נמוך או גבוה מ-10 סטודנטים, יחושב עפ"י התחשיב של 0.1 ש"ש ללומד.	0.1 ש"ש לסטודנט	תגבור הדרכה פדגוגית
תוספת למרצה במוסד המכשיר, לפי ערך שעת הוראה למכללה/ לאוניברסיטה. החישוב הוא על פי 0.1 ש"ש לכל סטודנט המשתתף בתוכנית.	0.1 ש"ש לסטודנט	תגבור הוראה בשדה
	250 ₪ לסטודנט	אחראית מינהלית
עד שני סטודנטים, השכר כולל עלות מעביד. אם המוסד המכשיר נאלץ לפצל את שעות ההתנסות של הסטודנט בין שתי דיסציפלינות, ההתנסות חייבת להתקיים באותו מוסד חינוכי, כל מורה מכשירה	6000 ₪ לסטודנט (עלות מעביד)	מורה/גננת מכשירה

תתקצב בסך 3000 ₪ לשנה לסטודנט. בעבור תשלום זה תידרש כל מורה מכשירה לפגוש את הסטודנט למפגש חניכה בהיקף של שעה אחת לפחות במערכת השעות		
המקשרת הבית ספרית תקדיש שעה שבועית לטובת פגישות עם כלל הסטודנטים או פגישות אישיות. תמונה מקשרת רק אם ישנם לפחות 5 סטודנטים בבית הספר. מנהלת ביה"ס מנועה מלמלא תפקיד זה.	500 ₪ לסטודנט	מקשרת בית ספרית
30 שעות שיינתנו על ידי המוסד המכשיר לקבוצה של 10 מורים ומעלה. במידת הצורך ובתיאום עם הממונה על ההתנסות באגף הכשרה אקדמית ניתן להשתמש בתקציב לטובת מימון השתתפות במעבדות הארציות והתוך מוסדיות או לטובת פעילות מטעם בית הספר המכשיר	250 ₪ לסטודנט	פיתוח מקצועי

4.3.4 דגם "קהילת אקדמיה-כיתה"

בדגם זה תתמקד הפעילות, נוסף על ההתנסות בכיתות, בבניית קהילה שתכלול את הסטודנטים והמורות/הגננות המכשירות בהובלת המובילה האקדמית מהמוסד המכשיר ודמות מתוך בית הספר (מקשרת בית-ספרית, מורה מכשירה). מטרת הקהילה היא כפולה: להעמיק ולהעשיר את תהליך ההתפתחות ופיתוח הזהות המקצועית של הסטודנטים, ובד בבד לשפר את מיומנויות ההכשרה של המורות/הגננות המכשירות כמי שעוסקות בהכשרת מורים.

הקהילה תעסוק בסוגיות שיעלו מתוך ההתנסות של הסטודנטים, דילמות, שאלות, התלבטויות, קשיים ואתגרים שהקהילה תחשוב שהם רלוונטיים לכל חבריה. הקהילה תשמש מרחב מקצועי ותומך להיווצרות של הסטודנטים, ללימוד של ידע הרלוונטי לסוגיה שנבחרה ולחשיפה לנקודות מבט שונות.

ביישום דגם "קהילת אקדמיה-כיתה" יתקיימו התבחינים של דגם של "אקדמיה-כיתה" ובנוסף התבחינים הבאים:

1. מינימום 5 סטודנטים בכל בית ספר
2. למפגשי הקהילה תוקצה שעה שבועית, או שיוקצו שעתיים אחת לשבועיים, במועד קבוע בסיום יום הלימודים במוסד החינוכי (סך הכול: 30 שעות). המפגשים יתקיימו במתכונת פנים-אל-פנים בהיקף שלא יפחת מ-70% מהמקרים. מפגשי הקהילה הם בתוספת לשעתיים שמוקצות לחניכה האישית (ראו דגם "אקדמיה-כיתה").
3. קהילות "אקדמיה-כיתה" יהוו את המסגרת לפיתוח המקצועי של המורות/הגננות המכשירות בתפקידן כמכשירות מורים/גננות.
4. קהילה לא תכלול פחות מ-8 משתתפים (סטודנטים ומורות מכשירות יחד) ולא יותר מ-18. כמו כן, סטודנט ישתתף בקהילה רק בתנאי שהמורה/הגננת המכשירה שלו משתתפת אף היא.

5. יוגשו דוח ביניים ודוח סיום שנה שיכללו נתונים ומידע על הקהילות, כמו גם סיכום אינטגרטיבי על התנהלות הקהילות ותכנים שבהן עסקו. הסיכום יכלול תיאור של אתגרים שעלו, הזדמנויות, תובנות חדשות ורעיונות מעניינים שנלמדו על-ידי המובילות האקדמיות כתוצאה מהובלת הקהילות.

הרכיבים המתוקצבים בדגם "קהילת אקדמיה-כיתה":

רכיב	עלות לשנה"ל	הערות
תגבור הדרכה פדגוגית	0.25 ש"ש לסטודנט	לפי ערך שעת הוראה למכללה/ אוניברסיטה. החישוב הוא על פי 0.25 ש"ש לכל סטודנט המשתתף בתוכנית. תקצוב קבוצות שמספרן נמוך או גבוה מ-10 סטודנטים, יחושב עפ"י התחשיב של 0.25 ש"ש ללומד. מפגשי הקהילה בהובלת המובילה האקדמית יתקיימו אחרי שעות ההתנסות.
אחראית מינהלית	250 ₪ לסטודנט	
מורה מכשירה / גננת מכשירה	8,000 ₪ לסטודנט (עלות מעביד)	עד שני סטודנטים, השכר כולל עלות מעביד. אם המוסד המכשיר נאלץ לפצל את שעות ההתנסות של הסטודנט בין שתי דיסיפלינות, ההתנסות חייבת להתקיים באותו מוסד חינוכי, כל מורה מכשירה תתקצב בסך 3750 ₪ לשנה לסטודנט. בעבור תשלום זה תידרש כל מורה מכשירה לפגוש את הסטודנט למפגש חניכה בהיקף של שעה אחת לפחות במערכת השעות ולהשתתף בכל מפגשי הקהילה
מקשרת בית ספרית/מקשרת אשכול גנים	500 ₪ לסטודנט	המקשרת הבית ספרית תקדיש שעה שבועית לטובת פגישות עם כלל הסטודנטים או פגישות אישיות. מנהלת ביה"ס מנועה מלמלא תפקיד זה.
פיתוח מקצועי ומחקר	500 ₪ לסטודנט	הפיתוח המקצועי יתקיים במסגרת קהילת "אקדמיה-כיתה", יחד עם הסטודנטים המתכשרים והמורות המכשירות בהובלה משותפת של המובילה האקדמית ודמות מתוך בית הספר. במידת הצורך ובתיאום עם הממונה על ההתנסות באגף הכשרה אקדמית ניתן להשתמש בתקציב לטובת מימון השתתפות במעבדות הארציות/ תוך מוסדיות אן לטובת מחקר הערכה של הדגם או לטובת פעילות מטעם בית הספר המכשיר

4.ג. דגם "אשכולות אקדמיה" - חדש

בתי הספר מהווים זירות התנסות בפרקטיקה קלינית עבור סטודנטים להוראה והזדמנות למפגש משותף עם מומחים: מורים בעלי ידע וניסיון פרקטי, כמו גם אנשי מחקר ותיאוריה. לצורך בניית מרחב משותף ללמידה נדרשות שותפויות ברמה המערכתית, הבין-מוסדית והמוסדית.

העיקרון המוביל של הדגם הוא **מרכז** בתי ספר מובילים, העובדים עם המוסד המכשיר, והפיכתם ל"אשכול אקדמיה". כל אשכול אקדמיה יורכב ממוסד מכשיר אחד וארבעה-חמישה בתי ספר שבכל אחד מבתי הספר מתנסים 10 סטודנטים ומעלה מטעם אותו מוסד מכשיר.

בין בתי הספר לאקדמיה ישררו יחסי גומלין של השפעה אקדמיה-שדה:

- בתי הספר באשכול אקדמיה יהוו גורם משמעותי בהכשרת מורים, יתמכו בעשייה ובפיתוח מיומנויות הוראה בית ספריות של הסטודנטים וצוותי ההוראה והחינוך, למען טיוב תהליכי ההכשרה.
- המוסד המכשיר יהיה שותף לקידום העשייה הפדגוגית בבתי הספר באשכול וינסוך בהם נופך אקדמי.

יש לציין שהערך המוסף לבתי הספר נוגע לכמה היבטים וביניהם: הסטודנט כמשאב, הכניסה של קבוצת מתכשרים להוראה לתוך בית הספר, היכולת של אשכול בתי ספר לצרוך יחד באופן מושכל ממשאבי האקדמיה, הפיתוח המשותף של ארגון לומד, הפיתוח המקצועי האישי של הצוות הבית ספרי ושל הסטודנטים וכן מיתוג בתי הספר כאשכול בתי ספר מובילים שנבחרו לעסוק בהתנסות סטודנטים בשלב ההכשרה.

על פי דגם זה, בכל בית ספר באשכול יוקם "מרכז הכשרת מורים בית ספרי", בהובלתה של חברת צוות ניהול בבית הספר בכובעה כ"מכשירת מורים בית ספרית". בעל התפקיד (מורה מכשיר/מתאם בית ספרי) פעיל רק במסגרת תוכנית "אקדמיה כיתה" והוא משולם על ידי המוסד האקדמי להכשרה להוראה. עבודה זו אינה קשורה להוראה במוסד החינוכי.

מרכז ההכשרה ישמש כמרחב למידה וכמקום מפגש עבור הסטודנטים בימי ההתנסות. במרכז יתקיים קורס (30 שעות שנתיות עם סילבוס) במסגרתו יתורגלו מיומנויות הוראה בית ספריות בהובלת מכשירת המורים הבית ספרית. המפגשים יהיו סדורים וייערכו במהלך כל שנת הלימודים לאחר זמן ההתנסות. כמו כן, במרכז יתקיימו מפגשי קהילת אקדמיה כיתה בהובלת המובילה האקדמית הפדגוגית.

בנוסף, מכשירת המורים הבית ספרית תוביל במרכז הלמידה "מערך שיעורים פרטניים" עבור תלמידי בית הספר, כאשר הסטודנטים יתנסו בהעברת השיעורים הפרטניים בשעה קבועה בהתנסות.

מכשירות המורים הבית ספריות באשכול אקדמיה תשתתפנה בפיתוח מקצועי לאורך השנה מטעם אגף הכשרה אקדמית, אשר יסייעו בפיתוח הסילבוס ויבנה תשתית רשתית לשיתופי פעולה במסגרת האשכול.

המוסד המכשיר יזמין את צוותי החינוך של בתי הספר באשכול אקדמיה לימי עיון או כנסים שיעסקו בנושאים הרלוונטיים לדגם. לדוגמה:

- מגמות חדשניות בפדגוגיה, תיאוריה ומחקר.
- הכשרת סטודנטים בבתי הספר.
- חשיפה לידע וכלים למקסום תרומת הסטודנטים כמשאב בית ספרי (למידה דיפרנציאלית, הוראה ב-CO וכו').

שיתוף הפעולה ההדוק בין האקדמיה לבתי הספר יעודד יוזמות חינוכיות ואקדמיות, כגון: "בית הספר מגיע לאקדמיה" – מפגש של מנהל/בעל תפקיד עם הסטודנטים במוסד החינוכי, מפגשי אקדמיה-תלמידים, סיורי תלמידים באקדמיה (לרבות התנסות במעבדות המדעים, התנסות בסטודיו לאמנות וכו'), מפגשי אקדמיה-קהילת בית הספר וכו'.

בתי הספר באשכול יזכו בתקציב ייעודי לקידום שיתוף הפעולה במסגרת הדגם (ראו בטבלה התקציבית).

מוסדות ההכשרה יראו באשכול בתי הספר הנלווים להם את חממת ההתנסות וישקיעו בפיתוח המקצועי והמוסדי במסגרת השותפות הנרקמת.

שימו לב, דגם "אשכולות אקדמיה" מכיל בהכרח את דגם "קהילת אקדמיה-כיתה". אי לכך, סטודנט בדגם זה ישתתף בקהילת אקדמיה כיתה, בהובלת המובילה האקדמית הפדגוגית (מטעם המוסד המכשיר), וכן ישתתף באופן סדיר בפעילות מרכז הכשרת המורים הבית ספרי בהובלת מכשירת המורים הבית ספרית (מטעם מוסד החינוך).

ביישום דגם "אשכולות אקדמיה" יתקיימו התבחינים הבאים:

1. מוסד מכשיר המרכז 4-5 בתי ספר (לפחות) שבהם פועלים הדגמים "אקדמיה-כיתה" ו"קהילת אקדמיה-כיתה" ויש בהם מינימום של 10 סטודנטים.
  - עדיפות לבתי ספר באותו המחוז.
  - עדיפות לבתי ספר שבהם למנהל 3 שנות ותק.
  2. תיאום מראש עם אגף הכשרה אקדמית לגבי בתי הספר שישתתפו בדגם.
  3. בבית הספר יוקצה חדר מוגדר קבוע הייעודי למרכז ההכשרה הבית ספרי.
  4. בבית הספר חברת צוות ניהול תמונה לתפקיד "מכשירת מורים בית ספרית".
  5. לפעילות המרכז יוקצו שעות קבועות במערכת של מכשירת המורים במסגרת ימי ההתנסות.
  6. מכשירת המורים הבית ספרית מחויבת להשתתף בפיתוח מקצועי מטעם אגף הכשרה אקדמית.
  7. המוסד המכשיר יזמין את צוותי החינוך האשכול ליום עיון משותף, להשתתף קהילת האשכול.
- בשנת תשפ"ה הדגם מוצע כדגם "פיילוט" ל-2 מוסדות אקדמיים בלבד, אשר כל אחד מהם יעבוד מול אשכול אקדמיה המורכב מארבעה-חמישה בתי ספר לפחות, בהתאם למסמך קדימויות בחירה לפיילוט שיופץ על פיילוט זה.

הרכיבים המתקצבים בדגם "אשכולות אקדמיה":

הערות	עלות לשנה"ל	רכיב
לפי ערך שעת הוראה למכללה/אוניברסיטה.	0.25 ש"ש לסטודנט	תגבור הדרכה פדגוגית

החישוב הוא על פי 0.25 ש"ש לכל סטודנט המשתתף בתוכנית. תקצוב קבוצות שמספרן נמוך או גבוה מ-10 סטודנטים, יחושב עפ"י התחשיב של 0.25 ש"ש ללומד.		
	250 ₪ לסטודנט	אחראית מינהלית
עד שני סטודנטים, השכר כולל עלות מעביד. אם המוסד המכשיר נאלץ לפצל את שעות ההתנסות של הסטודנט בין שתי דיסציפלינות, ההתנסות חייבת להתקיים באותו מוסד חינוכי, כל מורה מכשירה בעל התפקיד (מורה מכשיר/מתאם בית ספרי) פעיל רק במסגרת תוכנית "אקדמיה כיתה" והוא משולם על ידי המוסד האקדמי להכשרה להוראה. עבודה זו אינה קשורה להוראה במוסד החינוכי. תתוקצב בסך 4000 ₪ לשנה לסטודנט. בעבור תשלום זה תידרש כל מורה מכשירה לפגוש את הסטודנט למפגש חניכה בהיקף של שעה אחת לפחות במערכת השעות	8,000 ₪ לסטודנט (עלות מעביד)	מורה מכשירה
מכשירת המורים הבית ספרית אמונה על פעילות מרכז ההכשרה הבית ספרי (לרבות תכנים), מוקצות לה 3 שעות שבועיות במערכת להפעלת המרכז והיא משתתפת בפיתוח מקצועי. מכשירות המורים הבית ספרית לא תהיה גם מורה מכשירה ולא יכולה להיות מובילה אקדמית-פדגוגית בבית הספר. התפקיד מיועד לחברת צוות ניהול בבית הספר. בעל התפקיד (מורה מכשיר/מתאם בית ספרי) פעיל רק במסגרת תוכנית "אקדמיה כיתה" והוא משולם על ידי המוסד האקדמי להכשרה להוראה. עבודה זו אינה קשורה להוראה במוסד החינוכי.	2,000 ₪ לסטודנט	מורה מקשרת מכשירת מורים בית ספרית
הפיתוח המקצועי יתקיים למורות המכשירות במסגרת קהילת אקדמיה כיתה בתוך בית הספר, יחד עם הסטודנטים המתכשרות והמורות המכשירות בהובלה משותפת של המובילה האקדמית והמקשרת הבית ספרית. במידת הצורך ובתיאום עם הממונה על ההתנסות באגף הכשרה אקדמית ניתן להשתמש בתקציב לטובת מימון השתתפות במעבדות הארציות והתוך מוסדיות או לטובת מחקר הערכה של הדגם. ניתן להקצות 1000 ₪ לסטודנט, עד 10 סטודנטים סך הכל, לטובת פעילות של בית הספר לקידום שיתוף הפעולה במסגרת הדגם.	1500 ₪ לסטודנט	פיתוח מקצועי ומחקר

ד.4. דגם קהילת "מוסבים להוראה"- חדש

תוכניות ההכשרה של מוסבים להוראה שונות בהיקפן ובתוכנן מתוכניות לסדירים. מתוך כך, פותח עבור מוסבים דגם ייחודי שנועד לקדם את עקרונות השותפות בין המוסדות האקדמיים לבין מוסדות החינוך בעולם הכשרת המוסבים, תוך חיבור בין תאוריה לפרקטיקה וליווי איכותי וממוקד.

דגם המוסבים נבנה בהתאם לצורכי אוניברסיטאות העושות הסבה תוך כדי תואר. בהאקטון יעודי משותף. ואינו מותאם למוסבים הלומדים אחרי סיום התואר כמקובל במכללות להוראה. ולכן בשנת תשפ"ה, הדגם מוצע כפיילוט בהיקפים מצומצמים באוניברסיטאות בלבד, לאחר בחינתו ישקול המשרד הרחבתו לדגמים נוספים. לאור זאת בתשפ"ה אוניברסיטאות יכולות להגיש בקשה עבור דגם זה.

בדגם מוסבים **ישוּבּצו לפחות 5 סטודנטים** להתנסות בכיתות במוסד חינוך במשך יום בשבוע בנוסף ל-60 שעות גמישות. במסגרת יישום דגם זה, מורות וגננות המכשירות בבית הספר והגן ישתתפו בפיתוח מקצועי מטעם המוסד המכשיר. כמו כן, במערכת השבועית יוקצה זמן קבוע שבו יערך מפגש של סטודנט עם מורה מכשירה לצורך תכנון ורפלקציה.

בדגם זה תתמקד הפעילות, נוסף על ההתנסות הכללית בכיתות, בשעת מערכת קבועה בהתנסות המוקדשת להתנסות פעילה של הסטודנט (שיעור קבוע בכיתה/פרטני) ובבניית קהילה שתכלול את הסטודנטים והמורות/הגננות המכשירות בהובלת המובילה האקדמית מהמוסד המכשיר ודמות מתוך בית הספר (מקשרת בית-ספרית, מורה מכשירה או אחרת). מטרת הקהילה היא כפולה: להעמיק ולהעשיר את תהליך ההתפתחות ופיתוח הזהות המקצועית של הסטודנטים, ובד בבד לשפר את מיומנות ההכשרה של המורות/הגננות המכשירות כמי שעוסקות בהכשרת מורים.

הקהילה תעסוק בסוגיות שיעלו מתוך ההתנסות של הסטודנטים, דילמות, שאלות, התלבטויות, קשיים ואתגרים שהקהילה תחשוב שרלוונטיים לכלל חבריה. הקהילה תשמש מקום מקצועי ותומך להיוועצות של סטודנטים, ללימוד של ידע רלוונטי אודות סוגיה שנבחרה ולחשיפה לנקודות מבט שונות.

ביישום **דגם "קהילת מוסבים"**, חייבים להתקיים התבחינים הבאים:

1. מינימום 5 סטודנטים משובצים באותו מוסד חינוך כמורים/גננים נוספים יום בשבוע + 60 שעות גמישות.
2. הקצאת שעה שבועית לסטודנט בהתנסות לשיעור קבוע בכיתה/פרטני.
3. התשלום למורה/גננת מכשירה הוא כנגד התחייבות להקדשת שעה שבועית לעבודת הנחייה מסודרת עם הסטודנטים אותם היא חונכת, במשך השבוע, כולל קיום תהליך של תמיכה מקצועית ומשוב במהלך השנה ומשוב מסכם בסוף כל סמסטר.
4. המורות/הגננות בתפקידן זה מחויבות להשתתף בפיתוח מקצועי שעוסק בהיבטים הנוגעים בהכשרת סטודנטים (ראו סעיף "מעגלי למידה" בפרק 6 להלן). ניתן להשתתף בפיילוט במסגרת קורס "מורים מכשירים-חונכים" כדי להעמיק את מיומנות החניכה.
5. למפגשי הקהילה תוקצה שעה שבועית, או שיוקצו שעות אחת לשבועיים, במועד קבוע בסיום יום הלימודים במוסד החינוכי (סך הכול: 30 שעות). המפגשים יתקיימו במתכונת פנים-אל-פנים בהיקף שלא יפחת מ-70% מפגשי הקהילה הם בתוספת לשעה שמוקצת לחניכה האישית לעיל.
6. הקהילה תהווה מסגרת לפיתוח המקצועי של המורות/הגננות המכשירות בתפקידן כ"מורה/גננת מכשירה" (אין הכוונה לפיתוח מקצועי בתפקידן כמורות/גננות).
7. קהילה לא תכלול פחות מ-8 משתתפים (סטודנטים ומורות מכשירות יחד) ולא יותר מ-18. כמו כן, סטודנט ישתתף בקהילה רק בתנאי שהמורה/הגננת המכשירה שלו משתתפת אף היא.

8. יוגשו דוח ביניים ודוח סיום שנה שיכללו נתונים ומידע על הקהילה, כמו גם סיכום אינטגרטיבי על התנהלות התוכנית, הקהילה והתכנים שבהם עסקה. הסיכום יכלול תיאור של אתגרים שעלו, הזדמנויות, תובנות חדשות ורעיונות מעניינים שנלמדו על-ידי המובילה האקדמית הפדגוגית המלווה את ההתנסות ומובילה את הקהילה.

רכיבים מתוקצבים בדגם קהילת מוסבים:

הערות	עלות לשנה"ל	רכיב
לפי ערך שעת הוראה למכללה/ אוניברסיטה.	0.1 ש"ש לסטודנט	תגבור הדרכה פדגוגית
	250 לסטודנט	אחראית מינהלית
עד שני סטודנטים, שני סטודנטים 5,000 ₪ כולל עלות מעביד. המורה המכשירה מחויבת להשתתף בקהילת מוסבים המורה/גננת מכשירה תקדיש שעה שבועית לטובת פגישות אישיות בעל התפקיד (מורה מכשיר/מתאם בית ספרי) פעיל רק במסגרת תוכנית "אקדמיה כיתה" והוא משולם על ידי המוסד האקדמי להכשרה להוראה. עבודה זו אינה קשורה להוראה במוסד החינוכי.	2500 ₪ לסטודנט (עלות מעביד)	מורה/גננת מכשירה
המקשרת הבית ספרית תקדיש שעה שבועית לטובת פגישות עם כלל הסטודנטים או פגישות אישיות מנהלת ביה"ס מנועה מלמלא תפקיד זה בעל התפקיד (מורה מכשיר/מתאם בית ספרי) פעיל רק במסגרת תוכנית "אקדמיה כיתה" והוא משולם על ידי המוסד האקדמי להכשרה להוראה. עבודה זו אינה קשורה להוראה במוסד החינוכי.	250 לסטודנט	מקשרת בית ספרית
30 שעות שיינתנו על ידי המוסד המכשיר לקבוצה של 10 מורים ומעלה. במידת הצורך ובתיאום עם הממונה על ההתנסות באגף הכשרה אקדמית ניתן להשתמש בתקציב לטובת מימון השתתפות במעבדות הארציות והתוך מוסדיות או לטובת פעילות מטעם בית הספר המכשיר	250 ₪ לסטודנט	פיתוח מקצועי

4.ה. התנסות קלינית בתחום דעת אחד (פיילוט) – מיועד לסטודנטים סדירות במתכונת החדשה

מתוך כוונה להתחיל לשלב התנסות בהוראה כבר בשנה הראשונה של ההכשרה בפיילוט, קיימת האפשרות לצרף סטודנטים **סדירים** בלבד בשנה א' ליום אחד של התנסות מלאה במוסדות החינוך **לאורך שנה שלימה**, בכפוף להתחייבות שדגם אקדמיה כיתה יופעל בשנה ב' של אותן סטודנטים במתכונת להלן.

ביישום ההתנסות הקלינית בשנה א', יתקיימו התבחינים הבאים:

1. יום התנסות שווה ערך ל 4 ש"ש לאורך כל השנה, אשר יימשך מהשעה 8:00 ועד השעה 12:00.
2. מינימום 3 סטודנטים בכל בית ספר.
3. שבועיים של התנסות מרוכזים במוסדות החינוך לאורך השנה האקדמית
4. הסטודנטים יגיעו לאותו מוסד חינוכי מכשיר ליום בשבוע במשך שנה שלימה.
5. אנתרופולוגיה חינוכית ואינקובציה - במשך 4 שבועות ראשונים של ההתנסות השנתית (סמסטר א' בלבד) הסטודנטים ייחשפו למוסדות חינוך על פי שיקול דעתן המקצועית של המובילות האקדמיות הפדגוגיות ללא הכרח להיצמד למוסד חינוכי או למורה מכשירה.
6. הסדנה הדידקטית לא תתקיים במסגרת שעות ההתנסות.
7. התשלום למורה/גננת מכשירה הוא כנגד התחייבות להקדשת שעה שבועית לעבודת הנחייה ממוסדת עם הסטודנטים אותן היא חונכת, במשך השבוע, כולל קיום תהליך מקצועי של תמיכה מקצועית ומשוב במהלך השנה ומשוב מסכם בסוף כל סמסטר.
- בעל התפקיד (מורה מכשיר/מתאם בית ספרי) פעיל רק במסגרת תוכנית "אקדמיה כיתה" והוא משולם על ידי המוסד האקדמי להכשרה להוראה.
- עבודה זו אינה קשורה להוראה במוסד החינוכי.
8. המורות/הגננות בתפקידן זה מחויבות להשתתף בפיתוח מקצועי שעוסק בהיבטים הנוגעים בהכשרת סטודנטים (ראו סעיף "מעגלי למידה" בפרק 6 להלן). ניתן להשתתף בפיילוט במסגרת קורס "מורים מכשירים-חונכים" כדי להעמיק את מיומנות החניכה.

הרכיבים המתוקצבים בדגם "אקדמיה-כיתה" שנה א' בתחום דעת אחד:

הערות	עלות לשנה"ל	רכיב
	0.1%	תגבור הדרכה פדגוגית
לפי ערך שעת הוראה למכללה/ לאוניברסיטה.		
עד שני סטודנטים, שני סטודנטים 3,000 ₪ כולל עלות מעביד.	1500 ₪ לסטודנט (עלות מעביד)	מורה/גננת מכשירה
המורה/גננת מכשירה תקדיש שעה שבועית לטובת פגישות אישיות		
בעל התפקיד (מורה מכשיר/מתאם בית ספרי) פעיל רק במסגרת תוכנית "אקדמיה כיתה" והוא משולם על ידי המוסד האקדמי להכשרה להוראה.		
עבודה זו אינה קשורה להוראה במוסד החינוכי.		

סטודנטים שלא עשו התנסות מלאה בשנה א' (תשפ"ד), ועוברים בשנה ב' לפיילוט (תשפ"ה), לא יוכלו לקחת חלק בדגמי אקדמיה כיתה. (גם אם יעשו יומיים התנסות בשנה ב')

ביישום ההתנסות הקלינית בשנה ב' במסגרת הפיילוט החד חוגי :

בשנה"ל תשפ"ה, אין אפשרות לשלב סטודנטים שעברו לפיילוט חד חוגי בדגמי אקדמיה כיתה, בתיאום מראש אפשר להציע וריאציה.

בשנים הבאות, כדי לשלב סטודנטים בשנה ב' בפיילוט חייבים להתקיים התבחינים כפי שהם מנוסחים בדגם אקדמיה כיתה סעיף 4.א. לעיל.

1.4. דגם ייחודי (הצעה של וריאציה בתיאום מראש)

כל מוסד מכשיר רשאי להגיש בקשה במסגרת הקול הקורא להכיר בדגם ייחודי כזכאי לתקצוב זהה לדגמים לעיל. דגם ייחשב לייחודי רק אם הוא יכול שינוי מהותי ועקרוני בדרך ההתנסות, ולא יסתכם בשכלול תפעולי-לוגיסטי ביישום הדגמים הקיימים. בהגשה לאישור יש לפרט את הייחודיות ההתנסותית (רציונל פדגוגי וסדירות מתוכננת) בדגם הייחודי, ולפרט את רכיבי התקצוב בהתאמה מלאה עם הרכיבים המוצגים בטבלה של הדגמים "אקדמיה כיתה" או "קהילות אקדמיה-כיתה" או "אשכולות אקדמיה".

תבחיני החובה לתהליכי פיתוח מקצועי והרחבת למידה למשתתפי התוכנית

לא ניתן להשתמש בתקציב של הפיתוח המקצועי לתהליכים שאינם מופיעים כאן.

תהליך 1: פיתוח מקצועי למורות/גננות המכשירות

א. "מעגל למידה" למורות/גננות מכשירות בראשית דרכן (שנתיים ראשונות לתפקיד)

קהל היעד: מורות/גננות מכשירות בשנתן הראשונה/השנייה לתפקידן זה, במוסדות חינוך שבהם מונהג דגם אקדמיה-כיתה.

המעגל ישמש מקום לדיונים, ללמידה ולהעמקה בנושאים שרלוונטיים למורות/לגננות בתהליך חניכת סטודנטים. את המעגל תוביל מובילה אקדמית-פדגוגית או דמות רלוונטית אחרת מטעם המוסד המכשיר. מעגלי הלמידה יתקיימו בהיקף של 30 שעות שנתיות. התכנים יקבעו בהתאם לאחת האפשרויות שמפורטות להלן:

- שילוב של חומרים שפותחו באופן ייעודי במשרד החינוך או עברו. חומרים העוסקים במיומנויות ובהמשגות שהן בליבת העשייה של המורה/הגננת המכשירה.
- מוסדות הכשרה שירצו בכך יוכלו לבנות סילבוס מלא באופן עצמאי ולשלוח לאישור יחד עם המענה לקול הקורא.
- אפשר להעזר בסילבוס שפותח עבור קורס משותף למורים מכשירים, חונכים ומלווים.

ב. **פיתוח מקצועי למורות/גננות מכשירות ותיקות (שנה שלישית ומעלה) – על פי**
הדגמים ישנה מחויבות להשתתף בפיתוח מקצועי בהיקף של 8 שעות שנתיות לפחות.

תהליך 2: קהילות "אקדמיה-כיתה"

קהל היעד: מורות/גננות מכשירות במוסדות שבהם מונהגים דגם "קהילת אקדמיה-כיתה" או דגם "אשכולות אקדמיה".

במוסדות אלה המורות/הגננות המכשירות לוקחות חלק בקהילת אקדמיה-כיתה. במסגרת זו **מצופה** ממובילות הקהילות להשתתף בפיתוח מיומנויות ההדרכה והחניכה של המורות/הגננות כמכשירות מורים.

תהליך 3: מעבדות שינוי

מעבדות הן פורום שנועד לקדם תהליכי פיתוח והטמעה של תוצרים פדגוגיים. מעבדות השינוי בתוכנית הן משני סוגים:

1. מעבדה ארצית יוצרת ידע

קהל היעד: צוותים מקצועיים ממוסדות ההכשרה ו/או ממוסדות החינוך, בהתאם להגדרות שיפורסמו בקולות קוראים ייעודיים.

המעבדות הארציות נועדו לקדם תהליכי פיתוח והטמעה של חומרים פדגוגיים הרלוונטיים להתנסות הקלינית של פרחי ההוראה, ושיש בהם צורך. המעבדות יתקיימו בהיקף של 30 שעות שנתיות ובמפגשים שרובם יתקיימו פנים-אל-פנים. הצעות להצטרף למעבדת שינוי יפורסמו בקול קורא ייעודי שבו יפורטו גם מטרותיה הייחודיות.

2. מעבדת "ספירלה" (מעבדות פנימיות במוסדות ההכשרה) –

קהל היעד: מובילות אקדמיות פדגוגיות (מד"פיות) או מרצים ממוסדות ההכשרה.

"ספירלה" היא מעבדה פנים מכללתית, המפתחת תוצרים ומטמיעה חומרים פדגוגיים שישרתו את ההתנסות הקלינית, בהתאמה לצרכים העולים מהשדה. מעבדת הספירלה תוביל לפיתוח תוצר מעבדה (כגון: מודל, מתווה, כלי, מחוון, תהליך למידה ועוד), שעניינו פיתוח של חומר פדגוגי המחדש או כזה המשפר היבט כלשהו בהתנסות הקלינית או בקורס המלווה. התהליך הספירלי כולל את פיתוח התוצר, התנסות בתוצר בשדה, דיוק התוצר במעבדה לאור ההתנסות ולבסוף שיתוף התוצר והפצתו מחוץ לכותלי המוסד המכשיר.

מוסד **מכשיר** יוכל להציע מעבדה פנימית משלו שתכלול 5-10 מובילות אקדמיות-פדגוגיות או מרצים. מעבדות אלו יקדמו תהליכים בנושאים הרלוונטיים להתנסות בהתאמה לצורך של המוסד, לתרבות הנהוגה בו ולאוכלוסיית הסטודנטים הלומדות בו. המעבדות יתקיימו בהיקף של 30 שעות שנתיות ובמפגשים שרובם יתקיימו פנים-אל-פנים. הקמת מעבדות פנימיות תהיה ביוזמת מוסד ההכשרה ולאחר קבלת אישור ממוסד החינוך. לחילופין, יתכנו מקרים שבהם יפורסמו קולות קוראים להקמת מעבדות פנימיות. (התנאים המחייבים ואופן הגשת ההצעה למעבדת ספירלה יפורסמו בנפרד)

התוכנית:

1. התקציב לדגמים השונים הינו תוספתי, לכן האישור הוא לשנת לימודים אחת.
2. סכומים אלה כוללים עלות מעסיק וחייבים בתשלומי המיסים הנדרשים. יובהר כי שעות אלו של מורות/גננות מכשירות/מקשרות אינן מהוות חלק מהיקף משרת המורה/הגננת במשרד החינוך/בבעלות על בית הספר/גן הילדים.
3. התקצוב יועבר למוסדות ההכשרה. יובהר כי התקצוב יועבר למוסדות ההכשרה לצורך תשלום ישיר למורות/לגננות המכשירות ולמורות המקשרות בבית ספר או גננות המקשרות באשכול גנים. סכום זה כולל עלות מעסיק, וחייב בתשלומי המיסים הנדרשים. התשלום למורות המכשירות ולמורות המקשרות ייעשה ע"י מוסדות ההכשרה בלבד.
בעל התפקיד (מורה מכשיר/מתאם בית ספרי) פעיל רק במסגרת תוכנית "אקדמיה כיתה" והוא משולם על ידי המוסד האקדמי להכשרה להוראה.
עבודה זו אינה קשורה להוראה במוסד החינוכי.
4. למען הסר ספק, יובהר כי המשרד יתקצב את מוסדות ההכשרה ולא יעביר במישרין תשלום למורים/לגננות, מאחר שאין קשרי עבודה מכל סוג שהוא בין המשרד ובין המורים/הגננות לצורך פעילות זו.
5. בשנה"ל תשפ"ה יערוך משרד החינוך מספר תהליכים לבחינת האפקטיביות של דגמי ההתנסות השונים. ובכללם- במהלך השנה יתקיימו סימולציות ארציות וירטואליות בהן כלל הסטודנטים המשתתפים במודלים השונים יתבקשו להשתתף ולהגיב. השתתפות בתרגילי הסימולציה היא חלק בלתי נפרד משנת ההתנסות. מועדיהם יפורסמו והמוסדות יתבקשו להנחות את הסטודנטים להשתתף בהם לפי המתווה שיפורסם. ובהתאם ישלחו שאלונים לסטודנטים ותהליכי הערכת אפקטיביות נוספים.

הנחיות כלליות לבקשת הקצאת תקציב:

1. המוסד המכשיר יגיש לידי אגף הכשרה, בקשה הכוללת:
  - א. מספר הסטודנטים המתחייבים להשתתף בתוכנית, בחלוקה על פי הדגמים השונים, המסלולים, התמחויות והיקף ההתנסות בשעות ובימים. **יש לדווח למשרד בממשק הסטודנטים** את דגם העבודה המעשית, מוסד עבודה מעשית וימי עבודה מעשית שבועיים.
  - ב. כמו כן לצרף לבקשה את מספר המובילים האקדמיים מהמוסד המכשיר שישתתפו בתוכנית, ופרטיהם, בחלוקה על פי הדגמים השונים, המסלולים וההתמחויות.
  - ג. סילבוס תוכנית הכשרה לפיתוח מקצועי של "המורים/הגננות המכשירים/ות".
  - ד. התחייבות למנות ממונה על ההתנסות.
  - ה. יובהר שדיווח מלא בממשק הסטודנטים של משרד החינוך הינו תנאי מחייב לקבלת התוכנית.
2. המוסדות המכשירים יפנו אל המחוז/ות לתאום התוכנית. המוסד המכשיר והמחוז/ות יגישו למינהל עו"ה בקשה לתקצוב משותפת, המאושרת ע"י מנהל המחוז, או מי מטעמו ונשיאת המוסד המכשיר, או מי מטעמו, שתכלול:
  - א. פריסת מוסדות החינוך בהם תתקיים התוכנית, **כולל סמל המוסד**, ומספר הסטודנטים שישובצו בכל בית ספר/גן ילדים. בתי הספר/גני הילדים שישתתפו בתוכנית ייבחרו על פי

מאפיינים שייקבעו בקשות עם המחוז כגון: איכות המורים המכשירים, כיתות עמוקות, יכולת בית ספר לספק בידורים מכשירים לכל הסטודנטים ועוד.
ג. כיתות מקצועיות בית ספר מאפשר עיי המחוז.

ועדה של מנהל ע"ה תבחן את כל התצעות שהוגשו ע"י המוסדות כדלהלן:

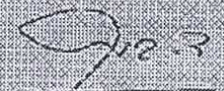
- א. עמידה בתנאי הסף
- ב. הרחבה למסגרת התקציב, ככל שתידרש, תבוצע באופן הבא: בהתאם למספר הסטודנטים המבוקשים בכל אחד מרמות ההתנסות יחושב שיעור הביקוש בכל אחד מדרגות ההתנסות, אשר ישמש לקביעת שיעור התקציב בכל אחד מדרגות. ככל שתידרש כאמור התאמה למסגרת התקציב תבוצע הפחתה רוחבית של כלל הסטודנטים בכל אחד מדרגות.
- ג. מנהל ע"ה יודיע לכל מוסד מכשיר שבקשתו לתקצוב אושרה, על היקף הקבוצות המאושרות לו, עפ"י תכנית מסלולים/התמחויות והיקף התקציב המאושר.

מר מירי שלעבי
מנהל הכללי

ע"ד עייל קוהן
סניף בנייה ליועצת המשפטית

ע"ד עייל קוהן
סגן ראש המשרד

ע"ד עייל קוהן
מנהל אגף אי תקציב מנהל ע"ה

ע"ד עייל קוהן
ראש אגף

מנהל אגף אי הכשרה אקדמית וקטרי מלינות
ומנהל התוכנית האקסטרטניו לצורכי מורים

9.10.24

סיגל אלה
מנהלת תחום ככר תקציב חרדו והכשרה
מנהל כלכלה ותקציבים